

ספטמבר 2017
סימוכין: 17166

דו"ח ביקורת שנתי מס' 16

לשנת 2016

מוגש ע"י

אשר שטיינמן

מבקר המועצה

לשכה ומזכירות טל: 03-9360465 פקס: 03-9360204 | גזברות טל: 03-9369481 פקס: 03-9160148 | חינוך טל: 03-9360707 פקס: 03-9160022
רווחה טל: 03-9369505 פקס: 03-9160221 | הנדסה טל: 03-9369592 פקס: 03-9360744 | רכש טל: 03-9360465 פקס: 03-9360471
בטחון טל: 03-9369482 פקס: 03-9160141 | מוקד טל: 03-9360441 (107 - חיוג מקוצר מאורנית)

מועצה מקומית אורנית ד.ג אפריים מיקוד 4481300 | shlomil@oranit.org.il | www.oranit.org.il

- 1 -

תוכן העניינים

<u>מספר עמוד</u>	<u>הנושא</u>
1	תוכן העניינים
2	הקדמה
3	פתח דבר
4-7	סעיפים נבחרים מתוך חוק הביקורת
8-12	דו"ח ביקורת מיוחד בנושא: מערכת החינוך באורנית
13-15	דו"ח ביקורת בנושא: המועצה וועדותיה
16	דו"ח מעקב אחר תיקון ליקויים
17	סוף דבר

לשכה ומזכירות טל: 03-9360465 פקס: 03-9360204 | גזברות טל: 03-9369481 פקס: 03-9160148 | חינוך טל: 03-9360707 פקס: 03-9160022
רווחה טל: 03-9369505 פקס: 03-9160221 | הנדסה טל: 03-9369592 פקס: 03-9360744 | רכש טל: 03-9360465 פקס: 03-9360471
בטחון טל: 03-9369482 פקס: 03-9160141 | מוקד טל: 03-9360441 (107 - חיוג מקוצר מאורנית)

מועצה מקומית אורנית ד.ג אפריים מיקוד 4481300 | hlomil@oranit.org.il | www.oranit.org.il

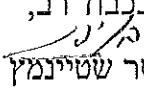
- 2 -

ספטמבר 2017
יאח/מבקר

לכבוד
מר שלומי לנגר
ראש המועצה

שלום רב,

1. הנני מתכבד להגיש לך, עפ"י פרק ז' סעיף 66 (א) של צו המועצות המקומיות ביו"ש, את דו"ח הביקורת השנתי מס' 15 לשנת 2015.
 2. דו"ח הביקורת, כולל את דו"חות המשנה הבאים:
 - א. דו"ח ביקורת בנושא: מליאת המועצה וועדותיה.
 - ב. דו"ח ביקורת מיוחד בנושא: מערכת החינוך באורנית.
 - ג. דו"ח מעקב אחר תיקון ליקויים שהועלו בדו"חות קודמים.
 3. העתקים מהדו"ח יועברו (לידיעה בלבד, בשלב זה), לחברי וועדת הביקורת.
 4. נא תגובתך לדו"ח כמקובל.
 5. ברצוני להודות לראש המועצה, לממלאת מקומו, לסגנו, לחברי המועצה, לעובדי המועצה ולמנהליה; על שיתוף הפעולה המלא בכל שלבי הכנת הדו"ח.
- הערה חשובה: אין לפרסם דו"ח זה או חלק ממנו לפני שהמועצה דנה בו ולפני שראש המועצה והמבקר התירו זאת.

בכבוד רב,

אשר שטיינמן
מבקר המועצה

- 3 -

פתח דבר

שנת 2015 נסתיימה באיזון תקציבי, שמושג, כמדי שנה, בעמל רב ובהסתמך בשלב זה, על ארנונת מגורים ומענקי ממשלה בלבד.

בשנת 2016 נמשכה ההקפאה הבלתי פורמלית של הבנייה, על אף שהבנייה ביישוב היא פרטית לחלוטין. מיותר לציין שההקפאה פוגעת משמעותית בתקבולים מארנונה, מאגרות ומהיטלי בנייה.

במקביל, יצא לדרך פרויקט חשוב, בסדר גודל שלא היה מכייש מועצות מקומיות גדולות בהרבה מאורנית ואף עיריות והוא: תיכון אזורי, שמופעל ע"י חברת "אורט" שזכתה במכרז, לאחר תהליך בחירה קפדני וארוך.

לשכה ומזכירות טל: 03-9360465 פקס: 03-9360204 | גזברות טל: 03-9369481 פקס: 03-9160148 | חינוך טל: 03-9360707 פקס: 03-9160022
רווחה טל: 03-9369505 פקס: 03-9160221 | הנדסה טל: 03-9369592 פקס: 03-9360744 | רכש טל: 03-9360465 פקס: 03-9360471
בטחון טל: 03-9369482 פקס: 03-9160141 | מוקד טל: 03-9360441 (107 - חיוג מקוצר מאורנית)

מועצה מקומית אורנית ד.ג. אפריים מיקוד 4481300 | hlomil@oranit.org.il | www.oranit.org.il

-4-

המבקר - סמכויות ואחריות

פרק ז' לדיני המועצות המקומיות (באזור יהודה ושומרון), קובע שלכל מועצה מקומית ימונה מבקר מועצה שסמכויותיו יהיו כמפורט להלן:

סעיף 66 כ"ח לתקנון (לחוק) קובע כדלקמן:

א. תפקידי המבקר:

- (1) לבדוק אם פעולות המועצה, לרבות פעולות לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה – 1965, נעשו כדין בידי המוסמך לעשותם תוך שמירה על טוהר המידות ועקרונות היעילות והחיסכון.
- (2) לבדוק את פעולות עובדי המועצה.
- (3) לבדוק אם הוראות הנוהל של המועצה מבטיחות קיום הוראות כל דין, טוהר המידות ועקרונות היעילות והחיסכון.
- (4) לבקר את הנהלת החשבונות של המועצה ולבדוק אם דרכי החזקת כספי המועצה והחזקת רכושה ושמירתו, מניחות את הדעת.
- (5) לבדוק אם תוקנו הליקויים בהנהלת ענייני המועצה שעליהם הצביע המבקר או מבקר המדינה.

ב. הביקורת לפי סעיף קטן (א) תיעשה גם לגבי המועצה הדתית שבתחום המועצה וכן לגבי כל תאגיד, מפעל, מוסד, קרן או גוף אשר המועצה משתתפת בתקציבם השנתי כדי יותר מעשירית לגבי אותה שנת תקציב, או משתתפת במינוי הנהלתם (כל אחד מאלה, להלן – גוף מבוקר).

ג. בכפוף להוראות סעיף קטן א, יקבע המבקר את תכנית עבודתו השנתית, את נושאי הביקורת בתקופה פלונית ואת היקף הביקורת לפי:

- (1) שיקול דעתו.
- (2) דרישת ראש המועצה לבקר עניין פלוני.
- (3) ככל האפשר בהתאם להמלצות ועדת הביקורת.

ד. המבקר יקבע, לפי שיקול דעתו, את הדרכים לביצוע ביקורתו.

-5-

סעיף 66 כ"ט קובע ש:

- א. ראש המועצה וסגניו, חברי המועצה, עובדי המועצה, ראש המועצה הדתית וסגניו, חברי המועצה הדתית, עובדי המועצה הדתית וחברים ועובדים של כל גוף מבוקר, ימציאו למבקר, על פי דרישתו, כל מסמך שברשותם אשר לדעת המבקר דרוש לצורכי ביקורת ויתנו למבקר כל מידע או הסבר שיבקש.
- למבקר או לעובד שהוא הסמיך לכך תהיה גישה, לצורך ביצוע תפקידו, לכל מאגר מידע רגיל או ממוחשב, לכל בסיס נתונים ולכל תוכנת עיבוד נתונים אוטומטי של המועצה או של גוף מבוקר.
- ב. לצורך ביצוע תפקידו, יוזמן המבקר ויהיה רשאי להיות נוכח בכל ישיבה של מליאת המועצה או של כל ועדה מועדונית או כל ועדה מועדונית של גוף מבוקר.

סעיף 66 ל' קובע ש:

1. המבקר יגיש לראש המועצה אחת לשנה דו"ח על ממצאי הביקורת שערך; בעת הגשת הדו"ח כאמור ימציא המבקר העתק ממנו לוועדת הביקורת.
2. בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) רשאי המבקר להגיש לראש המועצה ולוועדת הביקורת דו"ח על ממצאי ביקורת שערך בכל עת שיראה לו או כאשר ראש המועצה או ועדת הביקורת דרשו ממנו לעשות כן.
3. בתוך שלושה חודשים מיום קבלת דו"ח המבקר יגיש ראש המועצה לוועדת הביקורת את הערותיו על הדו"ח וימציא למועצה העתק מהדו"ח בצירוף הערותיו.
4. ועדת הביקורת תדון בדו"ח המבקר ובהערות ראש המועצה עליו ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה בתוך חודשיים מיום שנמסרו לה הערות ראש המועצה כאמור בסעיף קטן (ג). בטרם תשלם הוועדה את סיכומיה והצעותיה רשאית היא, אם ראתה צורך בכך, לזמן לדיוניה נושאי משרה של המועצה או של גוף מבוקר כדי לאפשר להם להגיב על הדו"ח.
5. תוך חודשיים מן היום שבו הגישה ועדת הביקורת את סיכומיה והצעותיה תקיים המועצה דיון מיוחד בהם ותחליט בדבר אישור ההצעות.
6. לא יפרסם אדם דו"ח מן האמורים בסעיף זה או את תוכנו, לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ואולם רשאים המבקר או ראש המועצה באישור הוועדה, להתיר פרסום כאמור לעיל. לעניין סעיף קטן זה, "דו"ח" - לרבות חלק מדו"ח ולרבות ממצא ביקורת.

7. הוגש דו"ח הביקורת למועצה, יעביר ראש המועצה העתק ממנו לממונה.

בנוסף לסמכויותיו הפורמאליות המפורטות לעיל, ראוי שהמבקר יעשה שימוש ביתרונותיו הבאים:

- ניסיון רב.
- ידע ומידע, נרחבים ומגוונים.
- שיקול דעת מקצועי ואובייקטיבי.

לפיכך, טוב יעשה המבקר, אם יחווה בפני ראש הרשות את דעתו בנושאים החשובים העומדים על הפרק, טרם קבלת ההחלטות הנוגעות. כך למשל רצוי, לדעתי, שהמבקר לא יסתפק בתפקידו הפורמאלי והקלאסי שממוקד בהנחיות לצמצום הוצאות, אלא חשוב שיסייע לראש המועצה ולמועצה גם בתחום הגדלת ההכנסות.

אביא מספר דוגמאות לכך:

- א. הפיכת המחלקות באחריות מנהלי המחלקות למרכזי רווח עם סל תקציבי סגור.
- ב. עדכון תעריפים בחוקי העזר והגברת האכיפה.
- ג. שדרוג הפעילות הממוחשבת והרחבתה לתחומי הרכש, המחסנים והמלאי.
- ד. הגברת הפיקוח על גופי הסמך והתמך.
- ה. פיקוח יעיל ואפקטיבי על כספי התמיכות, לרבות דרכי קבלתם והשימוש בהם.
- ו. עריכת סקר ארנונה, סקר נכסים וסקר לגבי אופן השימוש בנכסים.
- ז. קביעת קריטריונים ברורים ואחידים לגבי תרומות של קבלנים לצרכי פיתוח ואירועים.
- ח. שימוש בבקרי התאורה לחסכון בהוצאות לתאורת רחובות.
- ט. הקפדה על מתן הנחות בארנונה עפ"י הקבוע בחוק.
- י. שימוש מושכל ביועצי בטיחות וביטוח על מנת להפחית למינימום את רמת הסיכונים שבפניהם עומדת הרשות.
- יא. הפיכת חוגי המתנ"ס למרכזי רווח.
- יב. בדיקה (על בסיס הצלחה) לאיתור טעויות שנפלו בחשבוניות המים, החשמל והתקשורת של הרשות, ע"י חברות המתמחות בכך.
- יג. עריכת סקר סיכונים שימקד ויביא לאופטימום, את הקצאת המשאבים אל מול הסיכונים שבפניהם ניצבת המועצה.
- יד. פיתוח תחום היזמות הציבורית במועצה.
- טו. האצת החשיבה האסטרטגית, ארוכת טווח, במועצה.

-7-

לסיכום:

לדעתי, אל לו למבקר, להסתפק בביקורת שלאחר מעשה, אלא עליו לשקול את האפשרות למנף את יכולותיו וכישוריו על מנת לייעץ ולסייע בזמן אמת, (באופן בלתי פורמאלי וללא קבלת שכר כמובן) לראש הרשות ולמועצה לקבל החלטות נכונות או להימנע מקבלת החלטות שגויות שעלולות לסכן את המועצה, עובדיה ונכסיה ולפגוע לבסוף אף בתושבים; בנושאים הקריטיים שעומדים על סדר היום, עוד בשלב הדיונים לפני קבלת ההחלטות.

לשכה ומזכירות טל: 03-9360465 פקס: 03-9360204 | גזברות טל: 03-9369481 פקס: 03-9160148 | חינוך טל: 03-9360707 פקס: 03-9160022
רווחה טל: 03-9369505 פקס: 03-9160221 | הנדסה טל: 03-9369592 פקס: 03-9360744 | רכש טל: 03-9360465 פקס: 03-9360471
בטחון טל: 03-9369482 פקס: 03-9160141 | מוקד טל: 03-9360441 (107 - חיוג מקוצר מאורנית)

מועצה מקומית אורנית ד.ב אפריים מיקוד 4481300 | shlomil@oranit.org.il | www.oranit.org.il

-8-

דו"ח ביקורת מיוחד בנושא: מערכת החינוך באורנית

א. כללי

1. החלטתי לערוך דוח ביקורת זה, בעקבות ההלם שפקד את היישוב עם פרסום תוצאות בלתי מספקות לחלוטין של המיצב, לגבי בי"ס "גוונים", כמפורט בהמשך.
2. דוח זה מבוסס על כל החומר הנוגע המצוי הן בתיקי המועצה, הן במה שנתפרסם באתר המועצה והן בפרסומים ובפרוטוקולים של מערכת החינוך. הפעם, בניגוד למקובל, התייחסתי גם לשיח ברשתות החברתיות ככל שהגיע לידי.
3. הנחת המוצא שלי בבואי לערוך דוח ביקורת בנושא הנדון היא, שכמעט לכל חושב באורנית ישנה נגיעה ישירה או עקיפה למערכת החינוך.
4. מערכת החינוך באורנית מונה ארבעה בתי ספר לפי הפירוט כדלקמן:
שני בתי ספר ממלכתיים, בי"ס ממלכתי דתי ותיכון אזורי (לגבי התיכון, יפורסם דוח ביקורת נפרד). כמו כן מונה המערכת 20 גני ילדים, 12 צהרונים ושני מעונות יום.
5. עם התחלת כהונתו בסוף שנת 2008, הורה ר' המועצה, שסעיף ההשקעה של המועצה במערכת החינוך יהיה הגבוה ביותר מבין סעיפי ההוצאה ובד"כ שיעורו לא יפחת מ-50% מהתקציב הרגיל.
6. המועצה מפעילה מערך היסעים ענף, אל מחוץ ליישוב, הן לתיכונים השונים, הן לילדי החינוך המיוחד והן לתלמידים שלומדים מחוץ ליישוב, בגין אילוצים שונים כגון: מגמות לימוד ייחודיות.
כמובן שפתיחת התיכון בשנה"ל תשע"ז, צמצמה משמעותית את היקפו של מערך ההיסעים והפחיתה במידה רבה את סעיף ההוצאה: "אגרת תלמידי חוץ", אותו משלמת מועצת אורנית לרשויות הקולטות את תלמידי התיכון שלה, עד לתום השלמת לימודיהם.
7. ראוי לציין שהקמת תיכון במועצה קטנה יחסית כאורנית, היא יוצאת דופן (לחיוב כמובן), ולית מאן דפליג, שר' המועצה ראוי למחמאות על המהלך הבלתי שגרתי הזה. ההשקעה בחינוך פר תלמיד באורנית, היא גבוהה יחסית ומבקר משרד הפנים הנחה אפילו לצמצם אותה, מחשש שייפגעו סעיפי הוצאה אחרים. אציין שהמלצה זו לא נתקבלה וההשקעה בחינוך ממשיכה להיות גבוהה על פי כל קנה מידה. כמובן שהשקעה גבוהה של משאבים אינה מספקת, ויש לחתור בנוסף להקצאה אופטימלית ונכונה של המשאבים, שהיו ויהיו תמיד מצומצמים יחסית לעומת הצרכים, גם לייצר אווירה ואקלים לימודי מתאים.

8. ההשקעה הגדולה של המועצה במערכת החינוך באה לידי ביטוי לא רק בתקצוב נדיב, אלא גם בסדרת פעולות משלימות כגון:
- א. התכנסות חודשית של פורום 8 שנתי.
 - ב. פגישות יזומות של מטה המועצה מול הנהגת הורים יישובית, פעמיים בשנה.
 - ג. הקמת פורום חינוך פעיל.
 - ד. סדרת מפגשים בתדירות של אחת לחודש, שבה משתתפים באופן קבוע: ר' המועצה, מנהלת מח' החינוך, מפקחות משרד החינוך ונציגות הורי בתי הספר.
 - ה. שיח אינטראקטיבי עם התושבים בפייסבוק, במסגרת דלת פתוחה ON – LINE – מדי יום שלישי, מפגשי תושבים במסגרת הפורמט "תשאלו אותי", מפגשי תושבים במסגרת סיכום שנת העבודה וקביעת היעדים לשנה הבאה, פגישות אישיות עם הורים, ילדים וועדי הורים.
 - ו. מפגשי מטה המועצה עם כלל התושבים, פעמיים בשנה מדי שנה, פעם במחציתה ופעם (לסיכום) בסופה.
 - ז. דלת פתוחה של ר' המועצה לגבי כלל התושבים עם דגש על נושאי החינוך.
 - ח. ישיבות מטה מועצה מול מטה בתי הספר, פעמיים בשנה.
 - ט. קיום פורום נוער, פעמיים בשנה.

ב. ממצאים

1. בחודש יוני 2017, פורסמו נתוני המיצב לגבי בתי הספר היסודיים באורנית. הציונים הנמוכים יחסית שאליהם הגיעו בי"ס "גוונים" – 51% באנגלית (עשירון שני), 59% במתמטיקה (עשירון רביעי), 74% עברית (עשירון חמישי), עוררו סערה רבתי ביישוב והפכו לנושא חשוב על סדר היום הציבורי.
2. התוצאות הבלתי משביעות רצון הנ"ל, מעידות על פרדוקס לכאורה, לפיו מצד אחד מושקעים בבתי הספר באורנית ובכללם בביה"ס "גוונים", משאבים אדירים, הן במונחים אבסולוטיים והן באופן יחסי; שמניבים מאידך תוצאות כה ירודות. הסיבות האפשריות לפרדוקס הנ"ל, מפורטות בפרק ג' להלן.
3. תמונה לא פחות בעיני היא העובדה, שבכל הפרוטוקולים של מפגשי הנהגת ההורים של בית ספר "גוונים", לא מצאתי כמעט דיונים בנושאים פדגוגיים ו/או בקשות של בתי הספר או נציגי ההורים ליתר מעורבות של המועצה בתחום הפדגוגי, (למעט סוגיית המורה לערבית).

4. בנוסף, הובא לידיעתי מידע ולפיו התנהל ברשתות החברתיות באורנית, שיח אלים ושקרי מצד הורים כנגד מנהל ביה"ס היוצא וצוות המורים, כולל "שיימינג" פסול, שהגיע למרחקים. שיח פסול זה, מקשה, בין השאר, על מציאת מורים מחליפים (למשל באנגלית), במקום אלו שנוטשים.

ג. מסקנות והמלצות

1. מניתוח הנתונים נסתבר לי, שקיים פער עצום (אוקסימורון) בין אחריותו הרכה של ר' המועצה לכל המתרחש במערכת החינוך ובין סמכויותיו המועטות להתערב בנושאים מהותיים כגון: השתתפות בקביעת סגל ההוראה, תכנים פדגוגיים (פרט לנושא הבינוי) ועוד. הסמכויות הללו נתונות, רובן ככולן, בידי משרד החינוך. בפועל לא התאפשר עד היום לר' המועצה להיות שותף בבחירת מנהל/ת ביה"ס, ובוודאי שלא לקבל את פרטי המועמדים מראש, על מנת ללמוד עליהם טרם ועדת הבחינה, כפי שמחבצע בכל מערכת מתוקנת.

2. למרות האמור לעיל, יש לברך על כך שר' המועצה התעקש להשתתף הפעם, באופן פעיל, בבחירת מנהלת ביה"ס, ולא הותיר את תהליך הבחירה למשרד החינוך בלבד.

3. ההסברים לפער עליו דווח בסעיף ב-2 לעיל, קרי: השקעה אדירה בחינוך שמניבה תוצאות דלות, הם כדלקמן:

א. נתק ואף פעילות לעומתית של מנהל מח' החינוך לשעבר כלפי ר' המועצה ומנכ"ל המועצה. מיותר לציין שמצב עניינים שכזה, מנוגד למצב הרצוי של שילוב ידיים וחתירה עקשנית ליישום היעדים והחזון החינוכי של המועצה. יצויין שבתום הליך ממושך לו היו שותפים גם משרדי הפנים והאוצר, פרש מנהל מח' החינוך לגמלאות ובמקומו נתמנתה מנהלת מחלקת חינוך חדשה, אשר נבחרה, בין השאר, לאור יכולתה לקחת בתי ספר מתחת לקו האדום ולהביאם למועמדות לקבלת פרס החינוך המחוזי.

ב. תפקוד מעורר תהיות של המנהל היוצא של ביה"ס, מר שרון, שבא לידי ביטוי בסדרי עדיפויות בלתי שגרתיים, למשל: מתן דגש יתר על נושא הדיבייטינג (תורת הוויכוח), ריבוי בלתי סביר של שיעורים חופשיים, העדר ספרי לימוד במתכונתם הקלאסית, העדר נהלים בית ספריים לטיפול בתרחישים שונים, גישה ליברלית מדי לבעיות משמעת, גישה שערערה את מעמדם של מורי ביה"ס אל מול התלמידים.

אם נוסף לכך את משבר המיצב, את הצורך להתמודד עם הנהגת הורים אסרטיבית למדי, ואת השינוי הארגוני והמהותי של מעבר בתי הספר ובתוכם ביה"ס גוונים, למתכונת של שמונה שנים יסודי, ארבע שנים תיכון וביטול החט"ב, נבין טוב יותר את התהליכים שהביאו להתפטרותו של מנהל ביה"ס.

ג. ההתערבות האסרטיבית מדי, (להבדיל ממעורבות), של הנהגת ההורים בניהול ביה"ס "גוונים", תוך רתימת מנהל ביה"ס למאבק מול ר' הרשות.

ד. בשולי הדברים אעיר שמר שרון סרב בתוקף להיפגש עמי ובכך מנע ממני מלנסות ולהבין לעומקן את גרסתו ותובנותיו לגבי המשבר הנ"ל.

4. עם פרסום הנתונים, הבלתי מחמיאים של המיצב, החליט ר' המועצה על שורת צעדים דרסטיים לתיקון המיצב, כדלקמן:

- א. הפנמת המשבר ולקיחת אחריות אישית מלאה עליו.
- ב. מינוי מנהלת חדשה: הגב' בתיה פינקלשטיין, לבית ספר "גוונים", וכן עריכת שינויים פרסונליים רבים גם בקרב המורים.
- ג. הגברת מעורבותו של ר' המועצה במערכת החינוך היישובית, הן בתחום הפדגוגי הן בתחום החינוך והתשתיות; הן בתחום הפרסונלי והן בתחום הארגוני.
- ד. הגברת הפיקוח של גזבר המועצה על מערכות הכספים של בתי הספר, והפניית משאבים רבים יותר למקצועות הליבה. בהקשר זה יש לציין, שאורנית יזמה (באופן יוצא דופן לחיוב), בדיקת שכר העובדים הבכירים ע"י הממונה על השכר, וכתוצאה מכך אכן נתגלתה חריגת שכר אצל עובד בכיר לשעבר במערכת החינוך, והוא נתבע להשיב את סכום החריגה.
- ה. הקמת מערכת בקרה יישובית על ידי מנהלת מחלקת החינוך, בשיתוף הפיקוח ומנהלת מחוז מרכז של משרד החינוך.

5. חשוב ביותר, לדעתי, להגביר את השותפות בין הנהגת ההורים לבין גורמי המועצה ולחדש את האמון בין הצדדים (שיש להם אינטרס משותף אחד והוא טובת התלמידים). מן הראוי להבהיר, שעיימותים עם ר' המועצה, יובילו בהכרח שוב למבוי סתום ויגרמו נזק ממשי לתלמידים, נזק שאף אחד לא חפץ בו.

-12-

6. לאורנית ישנו רקורד של יישוב עם מערכת חינוך מעולה, וזה היה שיקול מכריע בהגעתם של תושבים רבים ליישוב. יש לשאוף לשמר מצב דברים זה.
7. תיעול תקציב המועצה, ככל שניתן, לשיפור הישגים לימודיים וטיפול אקלים חינוכי, קרי: קידום תוכניות פדגוגיות ברמה יישובית.
8. יש לשאוף להפסקת השיח האלים במערכות החברתיות ויש להוקיע בפומבי כל מי שמנבל את פיו, או חוטא בכתיבה פוגענית ומעליבה.
9. בשנת תשע"ח העומדת בפתח, תעבור מערכת החינוך באורנית שדרוג מערכות כללי, כדלקמן:
 - א. חילופי הנהלות בתי הספר לרבות בתיכון, ב"גוונים" וב"יובלים".
 - ב. התחדשות מבנית בכ"ס "גוונים" כמו גם בשאר בתי הספר ובגני הילדים.
 - ג. התחדשות פדגוגית שתבוא לידי ביטוי בתגבור משמעותי של מקצועות הליכה בדגש על אנגלית, מתמטיקה ושפה.
 - ד. פיתוח תוכניות יישוביות לקידום מצוינות בתחומי האנגלית, השפה, הסייבר, המדע והטכנולוגיה.
10. לסיכום, יש לקוות, שכל הצעדים שננקטו כמפורט לעיל, תוך שילוב ידיים ותיאום בין צוותי בתי הספר, הנהגות ההורים והנהלת המועצה; יביאו לשינוי המיוחל במערכת החינוך כבר בשנת הלימודים תשע"ח, הבעל"ט.

-13-

המועצה וועדותיה

א. כללי

1. לכאורה התרגלנו כבר, שהדוחות הכספיים של המועצה מאוזנים ושהמועצה מקבלת מדי שנה פרס ניהול כספי תקין, ממשרד הפנים. אך אם ננתח את הנושא באופן מקצועי ובפרספקטיבה רחבה, ניווכח שהאיזון הנ"ל מהווה הישג נכבד, שהושג כנגד כל הסיכויים ולמרות כל המהמורות שעמדו בדרך, כמפורט להלן.

הכנסות המועצה נסמכות, כידוע לכל, על 2 רגליים:

- הכנסות עצמיות
- תקבולים ממשרדי ממשלה

באשר להכנסות עצמיות, הרי שרובן המכריע מתקבל מארנונת מגורים (בשונה מיישובים רבים שנשמכים על ארנונת עסקים) ומאגרות והיטלי בניה. ברור מאלינו שכשישנה הקפאת בנייה בלתי פורמלית, גם ביישוב שאדמותיו פרטיות כמו אורנית, ישנה ירידה דרסטית בהכנסות. אם לא די בכך, הרי שדירוג אורנית בדרגה 8 של הסולם הסוציאקונומי, (ראה פירוט להלן), מהווה מהלומה כספית נוספת בשל שיעור המטצ'ינג הגבוה לו נדרשת המועצה, כתנאי לקבלת תב"רים. לאור כל הנ"ל, לא ניתן להגזים בחשיבותו של האיזון הכספי שהושג גם ב- 2016.

2. הדירוג הסוציאקונומי (הגבוה מדי), נבנה על סמך מדדים שהיו נכונים אולי בשעתם; אך אינם משקפים נאמנה את המצב כיום. מדדים שלא נלקחו בחשבון הם: שיעור המובטלים ביישוב, מס' תיקי הרווחה הפעילים, רמת מינוע גבוהה יחסית שמתחייבת בשל המרחק (לצרכי תעסוקה) מהעיר והעדר אזורי תעסוקה במקום (לפחות עד עתה).

-14-

ב. ממצאים

1. המועצה, המוגדרת כ"יציבה" (מעמד איכותי וחשוב, לו זוכה רק מיעוט מכלל הרשויות המקומיות בישראל), נאבקה בקשיים עצומים כפי שפורט לעיל. יחד עם כל הקשיים הנ"ל, סיימה המועצה גם השנה (2016) באיזון תקציבי, שבגינו ובשל עמידה בקריטריונים רבים נוספים, כפי שהם נקבעים ע"י משרד הפנים, היא תזכה, ככל הנראה, גם השנה בפרס הניהול התקין המוענק ע"י שר הפנים.
2. בשנת 2016 החל לפעול באורנית – תיכון אזורי בניהול רשת "אורט". שנת הלימודים הראשונה מסתמנת כהצלחה, ואין ספק שפרויקט חשוב זה, ישפר באופן משמעותי את איכותה של מערכת החינוך באורנית.
3. בשנים האחרונות, החל נושא המרכז התעסוקתי "הקטן" (ליד כפר קאסם), לקרום עור וגידים, ובימים אלה הוא עומד להתממש. לית מאן דפליג, שההכנסות העתידיות מאזור התעסוקה, שישמש בעיקר למסחר ולתעשיית "הייטק", יסייעו לשיפור מצבה התקציבי והתזרימי של המועצה ויצטרפו להכנסות מארגונות מגורים והיטלי בנייה, שאפיינו את היישוב עד כה. תפעול אזור התעסוקה יהיה באחריות החברה הכלכלית של המועצה. ראוי לציין שתוך כדי כתיבת דוח ביקורת זה, כבר נבחרו 2 זכיינים (מתוך 3), להפעלת 2 מתחמים בפרויקט. בנוסף נעשים מהלכים משמעותיים, לקידום פרויקט "נחל רבה", קרי: אזור התעסוקה "הגדול", שישפר ככל הנראה, באופן משמעותי את מצבה הכלכלי של המועצה.
4. ועדת הביקורת, אחת מוועדות החובה החשובות ביותר, לא נתכנסה כלל ובוודאי לא בתכיפות המינימלית הנדרשת (4 פעמים בשנה), גם השנה, בשל העובדה שיושבי הראש שלה מטעם האופוזיציה, המתחלפים חדשות לבקרים; לא השכילו לכנסה למרות התראות בע"פ ובכתב של ר' המועצה ושל מבקר המועצה. אי התכנסותה של הוועדה לדיון בהמלצות של דוחות הביקורת הן של מבקר המועצה והן של רואה החשבון מטעם משרד הפנים, תיאלץ את מליאת המועצה לדון גם השנה בהמלצות הנ"ל, במקום הוועדה. תהליך זה הוא תקין אך לא רצוי, מאחר שלא ניתן במליאת המועצה, מטבע הדברים, לדון באותן הרזולוציות המפורטות שאליהן יכולה להיכנס הוועדה. כידוע ועדת הביקורת אמורה להוות את גולת הכותרת של הפעילות האופוזיציונית במועצה, ואי התכנסותה נחשבת לליקוי כביכול, בפעילות המועצה.

ג. מסקנות והמלצות

1. איזון תקציבי ופרס ניהול תקין, אינם דברים של מה בכך ולפיכך יש להעריך את ההישגים הללו ולהבין שהם אינם מתקבלים אוטומטית ושיש לעבוד קשה על מנת להשיגם.
2. פרויקט היכל התרבות – "תרבותא", משפר לאין ערוך את החיים הקהילתיים והתרבותיים של היישוב. מניתוח כספי ראשוני עולה שמערכת החוגים שמופעלת סביב היכל התרבות, היא רווחית.
3. יש להקפיד על התכנסותן הסדירה של ועדות החובה של המועצה, לרבות, כמובן, ועדת הביקורת.
4. יש לקוות שהמרכז התעסוקתי החדש ישפר כבר בעתיד הקרוב את הכנסות ורווחיות החברה הכלכלית של המועצה ובאמצעותה, גם את מצבה הכלכלי והפיננסי של המועצה.
5. בשנת 2016, הוקם תיכון אזורי באורנית וזהו מהלך חסר תקדים אפילו בקנה מידה לאומי, במועצה קטנה יחסית כמו אורנית.
הצורך בהקמת תיכון באורנית, נבע מהעובדה שמאות תלמידי התיכון של אורנית, הפכו ל"בני ערובה" ולסרח עודף של הרשויות הקולטות והמתחלפות (רמת השרון, רעננה, ת"א), הגובות מחד דמי אגרת תלמידי חוץ לפי ראות עיניהן, לעיתים בשיעורים מוגזמים למדי; ולמרות זאת מתייחסות לתלמידי אורנית כמי שמצויים בעדיפות שנייה בלבד. יצוין שהתיכון, על אף היותו בתחילת דרכו, מתאפיין במגמות לימוד רבות ומגוונות.

דו"ח מעקב אחר ליקויים שהועלו בדו"חות קודמים

נושא	תוקן	תוקן חלקית	לא תוקן
שדרוג הפיקוח הווטרינרי המשני			X
טיפול בנושא פיצול דירות		X	
שיפור הפיקוח העירוני	X		
טיפול בנושא צוברי הגז		X	

-17-

סוף דבר

שנת 2016, כקודמותיה, נסתיימה באיזון תקציבי ובתחושה אופטימית, בין השאר כתוצאה מחילופי השלטון בארה"ב. לפיכך ניתן לצפות ב- 2017, לחידוש הבנייה שהקפאתה האטה משמעותית את התפתחותו של היישוב ופגעה בהכנסותיו.

תחילת פעילותו המוצלחת של התיכון, ההתקדמות המשמעותית לקראת הפעלתו של אזור התעסוקה ה"קטן" ליד כפר קאסם, והחתימה על ההסכם להקמת פרויקט התעסוקה "הגדול" – "נחל רבה", ביחד עם המועצות השכנות: אלקנה ומועצה אזורית שומרון; תרמו רבות לאותה תחושה אופטימית, שצוינה לעיל.

לית מאן דפליג, ששני אזורי התעסוקה הנ"ל, יהוו כבר בעתיד הקרוב, מנועי צמיחה שאורנית כל כך זקוקה להם.